

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили

Кафедра обліку і аудиту

Мілева Валерія Віталіївна

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ

АВТОРЕФЕРАТ

дипломної роботи на здобуття
ступеня вищої освіти магістр
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування»

Науковий керівник:
д-р. екон. наук, проф. Великий Ю.В.

Рецензент:
канд. екон. наук, доцент Семенчук І.М.

Миколаїв 2020

Магістерська робота є рукопис.

Роботу виконано на кафедрі обліку і аудиту Чорноморського національного університету імені Петра Могили Міністерства освіти і науки України.

Керівник роботи:

Доктор економічних наук, професор

Великий Юрій Володимирович

Чорноморського національного університету
імені Петра Могили

Рецензент:

Кандидат економічних наук, доцент

Семенчук Ірина Миколаївна

Чорноморського національного університету
імені Петра Могили

Захист відбудеться 24 лютого 2020 р. о 13⁰⁰ годині на засіданні екзаменаційної комісії у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили за адресою: 54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10, аудиторія 10-306.

З магістерською роботою можна ознайомитися у бібліотеці Чорноморського національного університету імені Петра Могили (54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10).

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Дослідження облікового механізму з оподаткування земельних ділянок дає можливість оцінити рівень податкового впливу на діяльність господарюючого суб'єкта та виявити існуючі недоліки податкової системи. Крім вирішення таких питань як зниження податкового навантаження на суб'єктів підприємницької діяльності, вдосконалення адміністрування податків і зборів та наближення податкового обліку до бухгалтерського, важливим для нас є посилення регулюючої та стимулюючої ролі оподаткування щодо раціонального використання земельних ресурсів країни в умовах сучасного соціально-економічного розвитку.

Аналіз останніх публікацій. Дослідженню питань обліку земельного оподаткування присвячено чимало наукових праць та практичних праць. Окрема, такими питаннями займалися провідні вчені теоретики Т.П. Остапчук, Ю.В. Рощина, І.В. Замула, О.Ф. Ярмолюк, Ж.А. Петренко, В.С. Уланчук, О.І. Котикова, М.Д. Федорюк, Р.А. Сагайдак, М.М. Нестенко, Л.М. Батчук, С.В. Бодак, С.П. Волчко, В.П. Гордієнко, І.В. Гнидюк, Й.М. Дорош, О.П. Жук, І.М. Кирилюк, Ю.В. Кравченко, В.В. Кузьома, В.О. Печенюк, В.М. Хомка, О.М. Чумаченко, а також з питань практики обліку оподаткування земельних ресурсів Т. Валентинова, Я.П. Іващенко, Т.О. Князькова, М. Проценко, І.П. Саваріна, С. Стадник, тощо.

Серед зарубіжних вчених, які досліджували проблематику землекористування слід виокремити таких як С.Г. Вегера, Лех Шишко, Петро Шульчевський, Ірена Олхович та ін.

Проте питання теорії і методології обліково-аналітичного забезпечення оподаткування земельних ресурсів потребують подальшого дослідження й удосконалення. Актуальність, практичне та теоретичне значення дослідження проблем та перспектив обліково-аналітичного забезпечення оподаткування земельних ресурсів в умовах економічної кризи обумовили вибір теми та напрямок дипломного дослідження.

Гіпотеза дослідження. Сформувані якісне обліково-аналітичне забезпечення управління забезпечення оподаткування земельних ресурсів, яке дасть можливість оптимізувати процеси в сфері оподаткування та наближення його до норм бухгалтерського обліку.

Мета і завдання кваліфікаційної роботи. Метою роботи є науково-практичне обґрунтування теоретичних положень, розробка практичних рекомендацій з удосконалення обліково-аналітичного процесу забезпечення оподаткування земельних ресурсів.

Для досягнення мети в роботі поставлено наступні завдання:

- розкрити сутність земельних ресурсів як об'єкту обліку для цілей оподаткування;
- ознайомитись із практичними проблемами земельного оподаткування в системі бухгалтерського обліку;
- розглянути методичні аспекти бухгалтерського обліку з оподаткування земельних ресурсів;
- розкрити особливості податкового регулювання операцій із земельними ресурсами: порядок формування та механізм вилучення;
- визначити порядок відображення операцій з оподаткування земельних ресурсів у звітності.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є обліково-аналітичний процес забезпечення оподаткування земельних ресурсів.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є сукупність теоретичних та організаційно-методичних положень щодо організації обліково-аналітичного процесу забезпечення оподаткування земельних ресурсів.

Методи дослідження. У процесі дослідження були використані: методи теоретичного узагальнення і порівняння – для розкриття методологічних основ обліково-аналітичного забезпечення оподаткування земельних ресурсів; методи статистичного аналізу – для вивчення, групування і наочного зображення емпіричних даних при аналізі обліково-аналітичного забезпечення оподаткування земельних ресурсів; системний підхід – для розробки

методичного підходу до основних напрямків розвитку їх обліку, аудиту та аналізу; методи загальнонаукової абстракції, індукції та дедукції, аналізу і синтезу – при розробці пропозицій щодо удосконалення обліково-аналітичного забезпечення оподаткування земельних ресурсів.

Інформаційна база дослідження. До інформаційної бази дослідження належать: нормативно-правові і законодавчі акти України, наукові праці українських та зарубіжних вчених з даної теми, статті з періодичних видань, наукові посібники і підручники, фінансова та статистична звітність.

Наукова новизна одержаних результатів. Наукова новизна одержаних результатів полягає у постановці, уточненні та вирішенні теоретичних і методичних проблем, пов'язаних з обліком оподаткування земельних ресурсів, а саме:

набуло подальшого розвитку:

- методичні підходи до облікового забезпечення операцій із земельними ресурсами;
- форми внутрішньої звітності (групування видів земельних ресурсів за напрямом використання, розрахунку показників землемісткості та землевіддачі).

Практичне значення одержаних результатів. Впровадження в діяльність сформованих в ході дослідження рекомендацій значно покращить уявлення управлінського персоналу про стан земельних ресурсів підприємства та допоможе у прийнятті виважених та неупереджених рішень.

Структура та обсяг роботи. Дипломна робота складається з таких структурних елементів: вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел і додатки. Основний зміст роботи викладений на ___ сторінках друкованого тексту. Кваліфікаційна робота включає ___ рисунків, ___ таблиць, ___ найменувань у списку використаних джерел.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дослідження, визначено мету, завдання, предмет та об'єкт дослідження, його методи та інформаційну базу, розкрито наукову новизну і практичне значення одержаних результатів.

Перший розділ «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ» присвячено визначенню економічної сутності оподаткування земельних ресурсів. Розглядаються методичні підходи до облікового відображення запасів в торгівлі, особливості торгівлі на умовах товарного кредиту.

Сьогодні в системі бухгалтерського обліку знаходять відображення такі об'єкти земельних відносин: земельні ділянки; права користування земельними ділянками; капітальні витрати на поліпшення земель, а також земельні податки.

Організація бухгалтерського обліку земель залежить від організаційно-правової форми підприємства, виду його діяльності, розміру, фінансового стану та ін. В бухгалтерському обліку повинно передбачатися відображення складу землекористування та організаційно-правової форми підприємства.

У бухгалтерському обліку земельні ділянки визначаються активами, обліковуються у складі основних засобів згідно з П(С)БО 7 «Основні засоби». У Плані рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств для обліку й узагальнення інформації про наявність і рух земель відведено субрахунок 101 «Земельні ділянки» у складі рахунка 10 «Основні засоби».

Існує вже запропонована класифікація із землеустрою категорій земель сільськогосподарського призначення. На нашу думку така класифікація є не достатньо зручною у використанні хоча і корисною. Таким чином ми спробували розробити більш систематизовану класифікацію документації, яку б могли б якісно використати будь-які підприємства (табл. 1.).

Класифікація документації пов'язаної із земельними ресурсами

Вид документації	Призначення документу	Назва документу	Зміст документу
Технічна документація	Встановлення меж земельної ділянки	Технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж земельної ділянки	Картографічне зображення земельної ділянки із точним визначенням площини та координат
	Встановлення права на земельну ділянку	Посвідчення про право на земельну ділянку	Інформація про користувачів даної земельної ділянки
Облікова документація	Нормативно грошова оцінка земельної ділянки	Акт про грошову оцінку земельної ділянки	Вартісна оцінка земельної ділянки у відповідності до діючого законодавства
	Оцінка стану земель та їх використання	Акт експертної оцінки стану земельної ділянки	Оцінка експертом якісних характеристик земельної ділянки
	Використання земельної ділянки в межах повноважень	Акт про використання земельної ділянки	Інформація про результати використання земель
Проектна документація	Оновлення земельного фонду	Проект землеустрою щодо створення нових землеволодінь	Розробка планів щодо розширення площ земельних угідь та їх економічної доцільності
	Еколого-економічне обґрунтування	Проект землеустрою щодо забезпечення еколого-економічного обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь	Аналіз екологічного стану земель та відповідності його нормативам землекористування, можливість приведення земель до впорядкованої норми
	Захист земель	Проекти землеустрою щодо відновлення та підвищення родючості земель Проекти землеустрою щодо захисту земель від ерозії Проекти щодо захисту земель від промислового забруднення	Розробка діючих програм, щодо усунення проблем із засолення, заболочення, зниження родючості, ерозії, промислового забруднення, закислення тощо (в залежності від виявленої проблеми)

Отже, нами було проаналізовано ряд проблемних питань щодо нормативно-правового забезпечення процесу землекористування, що відповідно вплинули на неоднозначність облікового та аналітичного процесу на підприємствах, а отже і відсутність ефективного управлінського апарату у сфері

земельного господарства. На сьогодні відсутні єдині підходи щодо документування та обліку земельних ділянок. Це тягне за собою наступні проблеми пов'язані з аналітичними даними наявних об'єктів, контролю за їх використанням та подальшого планування управління ними.

Земельні ділянки, що належать підприємствам на праві користування обліковуються у складі нематеріальних активів у порядку, установленому Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 8 “Нематеріальні активи”.

Аграрною наукою неодноразово пропонувався до застосування механізм зарахування на бухгалтерський облік земельного капіталу як окремого об'єкту обліку (рис.2), однак в силу певних економічних та політичних причин в країні він до сих пір не реалізується на практиці.

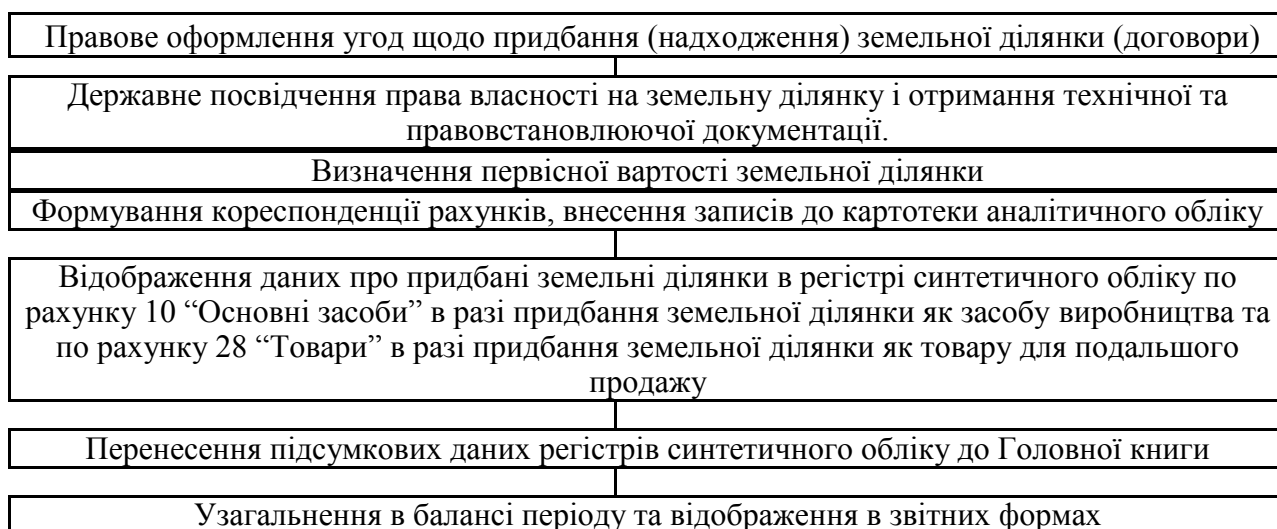

Рис. 1. Порядок прийняття на облік та відображення у звітності земельної ділянки

Схема обліку земельних ділянок попередньо запропонована В.М. Жуком можлива лише для земельних ділянок промислового призначення. Що стосується сільськогосподарських земель, які знаходяться лише на правах користування, то їх облік можливий лише на позабалансових рахунках, так як права власності на дані об'єкт ми не можемо отримати, обмежуючись

лише їх орендою, у зв'язку з мораторієм на продаж цих земель. Пропонуємо розглянути розроблену нами методику обліку земельних ділянок, що перебувають у користуванні сільгосп підприємств. Зауважимо, що усі права на землю, які мають підприємства підлягають обліку. Методику обліку земельних ділянок сільськогосподарського призначення відобразимо у таблиці 2.

Таблиця 2

Методика бухгалтерського обліку операцій з земельними ділянками, що використовуються за договором оренди

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Отримано земельну ділянку в оренду	011, 012	-
2	Нараховано орендну плату орендодавцю	23, 91, 92, 93, 94	685
3	Визнано податковий кредит з ПДВ	641	685
4	Перераховано орендну плату орендарю	685	311
5	Повернуто земельну ділянку після закінчення строку оренди	-	011, 012

Облік операцій із земельними ділянками є досить специфічним як для суб'єктів промислового виробництва, так і сільськогосподарських підприємств. Перш за все це пов'язано із не типовістю такого об'єкту як земля. Саме тому при відображенні земельних ділянок в обліку завжди виникає досить широкий спектр питань.

Враховуючи зміни до Податкового кодексу України (ПКУ) внесені згідно із Законом № 71-VIII від 28.12.2014 раніше знаний розділ XIII «Плата за землю» було виключено, натомість даний податок включений до складу податку на майно (розділ XII ПКУ). Таким чином ми розглянемо основні положення, що стосуються оподаткування земельних ресурсів та їх вплив на систему бухгалтерського обліку.

Отже, плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності (ст. 14.1.147 ПКУ).

Окрім того, у ст. 14.1.72 ПКУ виділено наступне поняття – земельний податок – обов'язковий платіж, що справляється з власників земельних ділянок та земельних часток (паїв), а також постійних землекористувачів (далі – податок для цілей розділу XII цього Кодексу). Платники земельного податку представлені на рисунку 2.

Рис. 2. Платники земельного податку

Виходячи з вище наведеного рисунку, об'єктом оподаткування є земельні ділянки, які можуть знаходитись у власності або у користуванні та земельні частки (паї), що знаходяться лише у власності. Тобто при оренді земельних часток (паїв), земельний податок сплачують землевласники.

Базою оподаткування земельним податком є:

- нормативна грошова оцінка земельних ділянок з урахуванням коефіцієнта індексації;
- площа земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких не проведено.

Відповідно до категорії земель визначають ставку їх оподаткування (рис. 3), при цьому місце знаходження не є критерієм встановлення податкової ставки.

За результатами проведеної діяльності протягом року платники подають Податкової декларації з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності), а також додатки «Відомості про наявні земельні ділянки» та «Відомості про пільги на земельний податок з наявних площ земельних ділянок».

Рис.3. Ставки земельного податку*

Земельні ділянки, що належать господарюючим суб'єктам на правах користування відповідно до укладених договорів оренди, підлягають оподаткуванню орендною платою. Договори оренди укладаються між органами місцевого самоврядування та господарюючими суб'єктами та встановлюють величину орендної плати. При цьому орендна плата може коливатись в межах 3-12 % НГО.

Нормативна грошова оцінка земель, що використовуються землекористувачами змінюється щорічно, зважаючи на індекс споживчих цін. Це дає змогу підпорядковувати зростання вартості земель відповідно до інфляційних процесів.

Досліджено і наступний вид оподаткування земельних ресурсів, а саме 4-та група спрощеної системи оподаткування. До даної групи відносяться сільськогосподарські товаровиробники, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків (ст. 294.1. ПКУ).

У першому розділі було проаналізовано всі податки та збори, які можуть опосередковувати операції пов'язані із надходженням, використанням та вибуттям земельних ресурсів на підприємствах.

У другому розділі «ОБЛІКОВО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ЗЕМКЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ» проведено аналіз проблемних питань земельного оподаткування в системі бухгалтерського обліку. Зазначено, що питання податкового механізму у сфері землекористування є досить широким та багатограним, містить безліч проблем, а також пропозицій їх усунення. Але першим, як перейти до розгляду даних питань більш детально, необхідно визначитись із безпосереднім об'єктом наших суперечок.

Що стосується податкової системи, то Податковий кодекс України (ПКУ) розуміє та використовує всі вище перелічені поняття, при цьому перевага у розумінні об'єкту оподаткування надається саме поняттям земельні ділянки, земельні частки (паї) та сільськогосподарські угіддя, що можуть перебувати як у власності так і у користуванні платників податків.

Законом України “Про оцінку земель” виділено такі види оцінки земель (табл. 3).

Закони ринкової економіки об'єктивно потребують, щоб оцінка вартості будь-яких об'єктів, у тому числі й землі, здійснювалась відповідно до ринкових умов та обумовлювалась ринковими чинниками. У разі зняття мораторію на розпорядження землями с/г призначення і запровадження можливості зміни власників на землі найбільш ринковою і справедливою оцінкою вартості земельної ділянки буде експертно-грошова оцінка.

Отже, особливість вартісного оцінювання землі в Україні полягає в тому, що здебільшого використовують два її види: грошове та експертне. В Україні потрібно вдосконалити процедуру експертного оцінювання, оскільки вартість земельних ділянок часто занижують експерти.

Таблиця 3

Види оцінки земель

Види оцінки	Характеристика виду
Бонітування ґрунтів	Порівняльна оцінка якості ґрунтів за їх основними природними властивостями, що мають сталий характер і суттєво впливають на врожайність сільськогосподарських культур, вирощуваних в конкретних природно-кліматичних умовах
Економічна оцінка земель	Оцінка землі як природного ресурсу і засобу виробництва у сільському та лісовому господарствах і як просторового базису в суспільному виробництві за показниками, що характеризують продуктивність земель, ефективність їх використання та дохідність з одиниці площі
Нормативно грошова оцінка земельних ділянок	Капіталізований рентний дохід із земельної ділянки, визначений за вставленими і затвердженими нормативами
Експертна грошова оцінка земельних ділянок та прав на них	Результат визначення вартості земельної ділянки та пов'язаних з нею прав оцінювачем (експертом з питань оцінки земельної ділянки) із застосуванням сукупності підходів, методів, оціночних процедур, що забезпечують збір та аналіз даних. Проведення розрахунків і оформлення результатів у вигляді звіту

При веденні обліку операцій з оподаткування земельних ресурсів можуть виникнути різні практичні ситуації, що не мають будь-яких методичних рекомендації з боку законодавчих актів та вирішення яких покладається на розсуд бухгалтера. Однією із таких проблем є відображення в обліку операцій із сплати орендних платежів у натуральній формі.

Метою передбачуваних змін є показ реальних показників щодо вартості рентного доходу від використання земель, а отже і можливості його оподаткування. Такий підхід до оподаткування земель дозволить справедливо розподілити платників податків в залежності від обсягів та

ефективності їх діяльності та звільнить з податкових лав неприбуткові організації та бюджетні установи, що вимушені сплачувати плату за землю при цьому не отримуючи від її використання жодних доходів.

На базі проведених досліджень згрупуємо всі виділені проблеми на рисунку 4.

Рис. 4. Практичні проблеми з обліку оподаткування земельних ресурсів

Як свідчить практика, найбільш поширеними проблемами серед обліковців є питання, що стосуються безпосереднього нарахування, сплати та подання податкової декларації з плати за землю. Їх актуальність викликана в першу чергу кардинальними змінами податкового законодавства.

У ході дослідження запропоновано алгоритм відображення операцій з земельними ресурсами при їх оренді, купівлі, оцінці та оподаткуванні, враховуючи, що останнє опосередковано стосується всіх попередніх операцій. А також дещо удосконалимо перелік первинних документів, щ може супроводжувати дані операції та забезпечить якісний, правдивий та доцільний обік земельних ресурсів.

У третьому розділі «УДОСКОНАЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ» досліджено основні етапи підвищення економічної ефективності оподаткування в процесі користування земельними активами в частині удосконалення нормативно-законодавчої бази.

Доведено, що існуюча система бухгалтерського обліку та процес фіскального наповнення бюджету вже давно стали протиріччям, хоча відповідно до усіх положень законодавчої влади мають гармонійно доповнювати одна одну. Найбільше це стосується так званих «проблемних» секторів податкового законодавства, таких як землекористування.

Провівши аналіз діючого податкового механізму щодо використання земельних ресурсів ми виявили деякі проблеми у його економічному обґрунтуванні.

Але перш ніж перейти до їх розгляду варто ознайомитись із економічними основами ресурсного оподаткування. На сам перед слід акцентувати увагу на основних видах податків, що можуть мати місце в податковій системі країни.

Отже, величина суми сплачуваних податків залежить від площі земельної ділянки, нормативної грошової оцінки, яка проводилась на дату оформлення прав на володіння (користування) даною земельною ділянкою та зафіксована у технічній документації, а також коефіцієнта (ставки податку), що залежить від категорії земель та місця їх розташування. На перший погляд все досить просто, але в цьому і полягає проблема.

Відповідно до статті 209.14 Податкового Кодексу України сільськогосподарський виробник, який постачає готову продукцію сільськогосподарського призначення є суб'єктом спеціального режиму оподаткування.

Операції з продажу зернових культур оподатковуються відповідно до п. "б" статті 193 Кодексу, тобто за нульовою ставкою.

Відповідно дохід від земельної ренти також потрібно оподатковувати за нульовою ставкою. Детальніше нарахування рентного доходу відображено у табл.

Отже, як бачимо, земельна рента може стати об'єктом бухгалтерського обліку.

Проте, більшість сільськогосподарських підприємств не розуміють важливого значення даного показника і не можуть виокремити рентний дохід із загального доходу.

Таблиця 4

Відображення в бухгалтерському обліку операцій із нарахування рентного доходу

№ з/п	Первинний документ	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
				дебет	кредит
1	Накладна на оприбуткування	Оприбутковано зерно (готову продукцію): - з I ділянки - з II ділянки - з III ділянки	2700,00 2700,00 2700,00	27.1 27.2 27.3	23
2	Розрахунок бухгалтера, накладна на реалізацію	Відображено дохід від реалізації зерна: - з I ділянки - з II ділянки - з III ділянки	(10 ц×360)=3600,00 (10 ц×360)=3600,00 (10 ц×360)=3600,00	36	701
3	Розрахунок земельної ренти	Відображено земельну ренту як додатковий дохід: - з I ділянки - з II ділянки - з III ділянки	(5 ц×360)=1800,00 (2 ц×360)=720,00 0,00	36 36 -	706 706 -

Документування таких операцій буде супроводжуватись розрахунком бухгалтера з нарахування рентного доходу. Окрім цього ми вважаємо за доцільне розробити документи первинного обліку, де будуть відображатись категорії земель, їх якісні характеристики, місце розташування та нормативна грошова оцінка, коефіцієнт індексації (на основі індексу споживчих цін) та ставка податку, окремо слід також обліковувати землі за договорами оренди, та строками погашення орендних платежів. Така інформація дозволить проводити оперативний контроль за погашенням податкових платежів (для власних земель), а також орендних платежів (для орендованих земель).

Окрім відповідальної організації обліку операцій із використання та оподаткування земельних ресурсів для забезпечення якісної системи

землеустрою необхідно налагодити відповідні зв'язки у сфері державного контролю.

Обліковий процес завершується складанням фінансової звітності про господарську діяльність підприємства. Правові основи з питань складання фінансової звітності регламентуються Законом України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, а також Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку П(с)БО. Норми цього Закону та Положення слід застосовувати до фінансової звітності підприємств, організацій та інших юридичних осіб усіх форм власності, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності. Державне регулювання фінансової звітності в Україні здійснюється з метою створення єдиних правил складання фінансової звітності, які є обов'язковими для всіх підприємств.

Оскільки земельні ділянки за цільовим призначенням розрізняють лише в розрізі аналітичного обліку, то нами представлено облікове відображення земельних ділянок в цілому.

Таким чином, важливою задачею Держземагентства України є затвердження Класифікатора видів цільового призначення земельних ділянок на основі наявних наукових напрацювань із урахуванням широкого професійного та громадського обговорення. Прийняття такого класифікатора дозволить кардинально удосконалити нормативно-правову базу регулювання земельних відносин, зокрема:

– забезпечити органи державної влади та органи місцевого самоврядування, інших користувачів інформації об'єктивними відомостями про склад земельного фонду держави та адміністративно територіальних утворень, в тому числі для коректного прийняття управлінських рішень щодо раціонального використання та охорони земель;

– створити повноцінну земельно-кадастрову систему, що забезпечуватиме ефективний облік цільового призначення земельних ділянок у складі державного земельного кадастру, в тому числі при веденні Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обмежень;

- створити основу для розробки системи державних стандартів та нормативів в галузі землеустрою та охорони земель, які б встановлювали детальні правила використання земель кожного цільового призначення;
- забезпечити дієвий державний контроль з боку Держземінспекції за дотриманням вимог щодо використання земель за цільовим призначенням;
- провести удосконалення методичних засад нормативної грошової оцінки земельних ділянок, визначивши цільове призначення земельної ділянки як безпосередню базу для визначення коефіцієнта;
- здійснити перехід до загальноприйнятих у міжнародній та європейській практиці методів збирання, опрацювання, розповсюдження інформації про землі;
- забезпечити передумови для науково-обґрунтованого управління банками даних про наявність і стан земельних ресурсів, в тому числі у процесі ринкового обороту земельних ділянок.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі досліджено обліково-аналітичне забезпечення управління запасами в оптовій торгівлі. Результати здійсненого дослідження дозволяють зробити наступні висновки і пропозиції:

1. Розкрито сутність земельних ресурсів як об'єкту обліку для цілей оподаткування. Досліджено та виявлено найбільш проблемні питання що стосуються ефективності землекористування, екологічного стану земель та регламентації земельних відносин на ринку, неузгодженості податкового та бухгалтерського законодавства, обліку оподаткування земельних ресурсів тощо. Проведено дослідження понять «земельні ділянки» й «земельні ресурси». Доведено доцільність використання «земельної ділянки» в бухгалтерського обліку. Проведено аналіз діючої податкової системи, якій дав можливість виявити необґрунтованість чинних податків, що стягуються із землекористувачів.

2. Ознайомитись із практичними проблемами земельного оподаткування в системі бухгалтерського обліку, відсутністю чіткого та ефективного методичного та організаційного забезпечення облікового процесу операцій із земельними ресурсами було представлено власну методику обліку таких активів. Розроблено перелік основної документації, що допоможе якісно та ефективно управляти наявними земельними ділянками, а також прослідкувати всі відхилення від норм чинного законодавства щодо процесу землекористування та оподаткування земель.

3. Розглянуто методичні аспекти бухгалтерського обліку з оподаткування земельних ресурсів. Проведено порівняльний аналіз норм Податкового кодексу з його попередніми редакціями та виявлено недоліки, що суперечать оптимізаційним процесам в сфері оподаткування та наближення до норм бухгалтерського обліку.

4. Розкрито особливості податкового регулювання операцій із земельними ресурсами. Виявлено найбільш проблемні аспекти з приводу методики розрахунку та сплати податків за землю, а також помилок у вирахуванні величини орендної плати, зважаючи на її законодавчо встановлений мінімальний розмір.

Запропоновано впровадження нового «Податку за використання земельних ресурсів», який впорядкував би земельні відносини між землекористувачами та контролюючими органами. А також методику розрахунку бази його оподаткування у вигляді рентного доходу та її документування і відображення на рахунка бухгалтерського обліку.

5. Визначено порядок відображення операцій з оподаткування земельних ресурсів у звітності. Досліджено процес відображення їх у фінансовій звітності в розрізі приміток, у звітності підприємств та податковій звітності. Запропоновано окрім зовнішніх звітів формувати звітність для внутрішніх користувачів з метою систематизації та узагальнення інформації про певний об'єкт. Рекомендовано розробити декілька форм внутрішньої звітності що значно покращить уявлення управлінського персоналу про стан земельних

ресурсів підприємства та допоможе у прийнятті виважених та неупереджених рішень.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ РОБОТИ

1. Мілева В.В. Земельні ресурси як об'єкт обліку для потреб оподаткування // С.М. Белінська, В.В. Мілева // Студентські наукові студії. – Молодіжний науковий журнал. – Миколаїв:2019 (подано до друку).

2. Мілева В.В. Особливості інвентаризації на підприємствах агросектору // С.М. Белінська, В.В. Мілева // Студентські наукові студії. – Молодіжний науковий журнал. – Миколаїв:2020 (подано до друку).

АНОТАЦІЯ

Мілева В.В. Облікове-аналітичне забезпечення оподаткування земельних ресурсів. – Рукопис.

Магістерська робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістра за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» – Чорноморський національний університет імені Петра Могили, МОН України, Миколаїв, 2020.

Магістерська робота присвячена науковому обґрунтуванню теоретичних положень і розробці практичних рекомендацій з удосконалення обліково-аналітичного забезпечення оподаткування земельних ресурсів.

Згідно поставленої мети в роботі визначено теоретичні засади бухгалтерського обліку як основна інформаційна складова для визначення бази оподаткування в сфері земельних відносин; проведено аналіз проблемних питань земельного оподаткування в системі бухгалтерського обліку; опрацьовані основні аспекти організації і методики обліково-аналітичного забезпечення оподаткування земельних ресурсів.

В результаті в роботі запропоновано рекомендації підвищення економічної ефективності оподаткування в процесі користування земельними активами в частині удосконалення нормативно-законодавчої бази. Це

забезпечить їх достовірну оцінку і відображення в системі бухгалтерського обліку.

Ключові слова: витрати, аналіз, контроль, прибуток, податки, оподаткування, земельні ресурси, звітність.

ABSTRACT

Mileva V.V. Accounting and analytical support for land resources taxation. - Manuscript.

Master's thesis for the degree of Master of Higher Education specialty 071 Accounting and Taxation - Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, 2020.

The master's thesis is devoted to the scientific substantiation of theoretical provisions and the development of practical recommendations for improving the accounting and analytical support of taxation of land resources.

Pursuant to the stated goal, the paper defines theoretical principles of accounting as the main information component for determining the tax base in the field of land relations; analysis of problematic issues of land taxation in the accounting system; the basic aspects of the organization and methods of accounting and analytical support for the taxation of land resources are elaborated.

As a result, the paper proposes recommendations for improving the economic efficiency of taxation in the process of using land assets in terms of improving the regulatory framework. This will ensure that they are accurately estimated and reflected in the accounting system.

Keywords: costs, analysis, control, profit, taxes, taxation, land resources, reporting.